

“Nood aan meer opleiding rond palliatieve zorg”, de cijfers liegen er niet om.

Palliatieve Zorg Vlaanderen oppert voor meer opleiding rond palliatieve zorg. “We zijn blij dat minister Crevits daar oog voor heeft en dit mee wil nemen in het Vlaams Actieplan voor de hervorming van de zorg.”

Het schooljaar is ten einde. De blik op het volgende schooljaar is echter niet veraf. Toch is er de vrees dat er een groot hiaat is bij de zorgopleidingen. Het onderwerp: Palliatieve zorg. Of beter gezegd, het gebrek aan opleiding daaromtrent.

Palliatieve Zorg Vlaanderen hamert op meer opleiding rond palliatieve zorg in de basisopleidingen zoals de bachelor verpleegkunde. Ook bij het traject toekomstvisie voor de palliatieve zorg van minister Hilde Crevits, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (cd&v) komt het gebrek aan opleiding rond palliatieve zorg pijnlijk hard naar boven.

“Verpleegkundigen zouden de sleutelrol kunnen dragen in het begeleiden en communiceren rond palliatieve zorg. Maar palliatieve zorg zit zelfs niet standaard in het basispakket van hun opleiding”
Docente Christine De Bosschere.

Docente Christine De Bosschere (Artevelde Hogeschool) getuigt: “Zelf moet ik echt vechten om in verschillende modules slechts een paar uren te bekomen in de opleiding verpleegkunde. Ik ben al blij wanneer ik iets van tijd krijg in een aantal modules doorheen de vier jaren. Weet goed dat dit niet standaard bij alle opleidingen verpleegkunde zit. Soms is het slechts één pagina met de definitie en de organisatie in België. Verpleegkundigen van elke hogeschool vergaren hetzelfde diploma, maar de leerinhouden zijn absoluut niet hetzelfde in elke opleiding. We zijn slechts met een paar trekkers in heel Vlaanderen die er echt op hameren bij hun curriculumverantwoordelijke om palliatieve zorg goed te integreren in de basisopleidingen.”

“En dat is eigenlijk ongelooflijk als je weet hoeveel mensen jaarlijks met palliatieve zorg in aanraking komen”, beaamt minister Hilde Crevits.

Vier actiepunten

“In de werkgroepen voor de opmaak van het actieplan voor de hervorming van de palliatieve zorg werd het belang van opleiding rond palliatieve zorg beaamd. “Volgens de werkgroep is er globaal nood aan 4 punten: Palliatieve zorg zou een expliciete vaste waarde moeten zijn in de basisopleidingen, er moet meer ingezet worden op verdiepende opleidingen in palliatieve zorg zoals voor referenten, meer verdiepende opleidingen voor bepaalde aspecten zoals bijvoorbeeld pijnbestrijding, en er moeten meer permanente vormingen zijn”, deelt Crevits de vaststellingen mee.

Koepelorganisatie Palliatieve Zorg Vlaanderen is zeer blij dat de overheid dit gebrek ook merkte en erkent dat de nood hoog is. “Palliatieve zorg is -in tegenstelling tot wat velen denken- absoluut niet hetzelfde als terminale zorg. Het gaat niet om de stervensfase. Het draait om de kwaliteit van leven wanneer je weet dat je van een bepaalde ziekte niet meer zal genezen”, duidt directeur van de koepel Christine De Cafmeyer. De Bosschere pikt in: “Vandaar dat ik ook vind dat iedere hulpverlener in de basisopleiding moet leren over palliatieve zorg. Een kinesist, psycholoog, verpleegkundige aan huis, huisarts,... iedereen komt in aanraking met een patiënt die palliatief is of diens mantelzorgers.”

Hoe komt het dan dat er zo weinig aandacht voor is? Daar zijn verschillende redenen voor op gebied van onderwijs. Crevits: “We kunnen vanuit de overheid voor basisscholen en secundaire scholen eindtermen en doelstellingen opstellen en opleggen. Voor universiteiten en hogescholen is dat niet het geval.”

Daarnaast zetten de instellingen zich graag in de kijker als het afleveren van de beste chirurgen, de beste neurologen, de kennis van de laatste nieuwe zorgtechnologieën en dergelijke en is het minder sexy om gespecialiseerd te zijn in de zorgen aan het levenseinde van een patiënt met een chronische ziekte weten ze bij Palliatieve Zorg Vlaanderen.

“Studenten die een postgraduaat in palliatieve zorg willen volgen -en dat zijn er best veel- moeten daarvoor diep in de buidel tasten”, vertelt De Bosschere. “De vroegere BaNaBa (bachelor na bachelor-opleiding) werd gesubsidieerd door de overheid maar die opleidingen bestaan niet meer. Postgraduaten worden helemaal niet gesubsidieerd. Dat wil zeggen dat de hogescholen en/of organisaties (ziekenhuizen...) zelf in hun buidel zouden moeten tasten om de prijs van de postgraduaten te verlagen, of de studenten moeten hier zelf veel centjes voor ophoesten. Een gemiste kans voor hen dus. Vandaar dat het nog belangrijker wordt om palliatieve zorg te integreren in de gewone bacheloropleiding.”

“Opleiding omtrent palliatieve zorg zal absoluut een pijler zijn binnen het nieuw actieplan voor de palliatieve zorg”, aldus minister Crevits.

Uit de schaduw treden

“Palliatieve zorg staat nog te veel in de schaduw”, vindt Crevits zelf. Jaarlijks hebben 50.000 tot 85.000 Belgen nood aan palliatieve zorg. Tel daar nog eens hun mantelzorgers bij en je raakt meer dan een miljoen Belgen per jaar die in aanraking komen met palliatieve zorg.

Palliatieve zorg in cijfers

In België sterft elk jaar 1% van de bevolking. Dat zijn 110.000 mensen. “Volgens onze cijfers hebben 45 tot 75 % van hen palliatieve zorgen nodig. Zij lijden aan een chronische ziekte, zijn ongeneeslijk ziek etcetera. Zij weten dat ze zullen sterven op korte of lange termijn”, duidt prof. Lieve Van den Block. “Dat wil zeggen dat jaarlijks 50.000 tot 85.000 personen nood hebben aan Palliatieve zorg. Geschat verliezen 1 miljoen mensen per jaar een naaste die palliatief was. Als je die aantallen hoort, weet je al dat palliatieve zorg nog zwaar onderbelicht en ondersteund is”, zegt prof. Lieve Van den Block.

Bekijk het gesprek op <https://www.youtube.com/watch?v=2eKkDLc60Kw>.